Mara Seko ni dɔnko - Politiki mara

Aristeas ka bataki

Masakɛ ye jaabi sɔrɔ ni sɔnni ye, wa a ye mɔgɔ nata ɲininka ko: ‘Jɛkulu jumɛn de nafa ka bon kosɛbɛ walasa ka fanga kɛ?’. A y’a jaabi ko: ‘Ka i yɛrɛ mara, ka hɔrɔnya ka bɔ wariko la ani ka hakilijagabɔ kɛ i ka ɲɛnamaya fanba la, ka tilennenya bonya ka tɛmɛ fɛn bɛɛ kan, ani ka nin sugu cɛw teriw kɛ. Sabu Ala fana ye tilennenya kanubaga ye! Aristeas ka bataki 8:12-13

Masakɛ y'a ka bɛnkan jira, k'a fɔ dɔ wɛrɛ ye ko: 'Masakɛya kun ye mun ye?' Wa a y’a jaabi ko: ‘Ka i yɛrɛ mara ka ɲɛ, ka sɔrɔ ka i fili nafolo walima tɔgɔba fɛ ka taa nege danmadɔw walima nege juguw la, nin ye kiritigɛcogo lakika ye n’i ye o ko jateminɛ ka ɲɛ. Sabu i mago bɛ fɛn o fɛn na tiɲɛ na, o ye i ta ye, wa Ala hɔrɔnyalen don magoɲɛfɛnw na ani a ye mɔgɔ ɲuman ye. I ka miiriliw ka kɛ i n’a fɔ i bɛ kɛ mɔgɔ ye, i kana fɛn caman nege don i la, nka fɛn minnu ka kan ka kɛ kuntigiya kama, olu dɔrɔn de nege don i la! Aristeas ka bataki 8:15-16

O duguje, o labɛn kelen in kɔlɔsira, masakɛ ye sababu sɔrɔ ka ɲininkaliw kɛ cɛw la tuma min na, a ye ɲininkali kɛ mɔgɔ fɔlɔ la minnu tora ɲininkali nata kama, ko: Gofɛrɛnaman min ka bon kosɛbɛ, o ye mun ye? Wa a y’a jaabi ko: ‘Ka i yɛrɛ mara ani ka taa ni i ye ni dusu ye. Sabu hadamadenw bɛɛ bɛ ni hakilina dɔ ye min bɛ u yɛrɛ la. A bɛ se ka kɛ ko cɛ fanba nege bɛ dumuni ni minfɛnw ni diyanyekow la, ani masakɛw bɛ u biri jamana ni tɔgɔba sɔrɔli ma. Nka a ka ɲi ko danbe ka kan ka kɛ fɛn bɛɛ la. Aristeas ka bataki 8:26-27

Masakɛ ye cɛ in bisimila ni ɲumanya ye, ka a nɔfɛta ɲininka a ka ɲininkali jaabi, a bɛ se k’a yɛrɛ tanga ɲɛnamaya nɔgɔya ni nisɔndiya ma cogo di? Wa a y'a jaabi ko: 'Ni a hakili tora tuma bɛɛ ko ale ye mansamaraba dɔ kuntigi ye ani jamaba matigi, wa ko a hakili man kan ka kɛ fɛn wɛrɛw la, nka, a ka kan ka to ka jateminɛ kɛ tuma bɛɛ a bɛ se k'u ka ɲɛtaa sabati cogo min na ka ɲɛ. A ka kan fana ka Ala deli walisa wajibi si kana ban.’ Aristeas ka bataki 9:17-18

...'Cɛ bɛ se k'a yɛrɛ tanga kuncɛbaya ma cogo di?' Wa a y’a jaabi ko: ‘N’a bɛ bɛnkan mara, k’a hakili to a la waati bɛɛ la ko a ye cɛ ye min bɛ mɔgɔw mara. Ala bɛ kuncɛbaw kɛ fu, ka mɔgɔ dususumaninw ni mɔgɔ majiginlenw kɔrɔta! Aristeas ka bataki 9:45-46

Masakɛ ko nin cɛ in fana ye kuma ɲuman fɔ, ka a nɔfɛta ɲininka ko: An ka kan ka jɔn sigi gɔfɛrɛnɛrɛw ye? A y’a jaabi ko: ‘Mɔgɔ minnu bɛ juguya koniya, ka i yɛrɛ taamacogo ladege, olu bɛɛ bɛ tilennenya kɛ walisa u ka tɔgɔ ɲuman mara tuma bɛɛ. Sabu i bɛ min kɛ, o de ye nin ye, Masakɛ barikama,’ a ko, ‘Ala de ye tilennenya masafugulan di i ma.’ Aristeas ka bataki 10:7-8

Masakɛ ye waati dɔ kɛ ka nin cɛ in tanu, ka tila k’a ɲininka a laban na ko: Mun ye sebaayaba ye mansamara marali la? Wa a y'a jaabi ko: 'Ko jamanadenw ka to hɛrɛ la tuma bɛɛ, ani ko tilennenya ka kɛ joona sɔsɔli ko la.' Aristeas ka bataki 10:23-24

Pentateuch (Pantateuch) ye

Katuguni ne b'a dɔn ko a na ci bila a denw ni a ka somɔgɔw ma a kɔfɛ, u na Matigi ka sira mara ka tilennenya ni kiri tigɛ. Matigi ye min fɔ Ibrahima ko la, a ka o lase Ibrahima ma.» Jenɛse 18:19 kɔnɔ

Ka fara o kan, i na mɔgɔ setigiw di jama bɛɛ la, i n'a fɔ minnu bɛ siran Elohim ɲɛ, tiɲɛtigiw, namara kɔniyabagaw. I ka o ɲɔgɔnnaw bila u kan, ka kɛ ba caman kuntigiw ye, ka kɛ kɛmɛ kuntigiw ye, ka kɛ mɔgɔ bi duuru kuntigiw ye, ka kɛ mɔgɔ tan kuntigiw ye, u ka mɔgɔw kiri tigɛ waati bɛɛ, u na ko belebele bɛɛ lase i ma, nka ko fitinin o fitinin, u na kiri tigɛ. Ekisode 18:21-22

I kana nkalon fɔ, i kana i bolo don mɔgɔ juguw la walisa ka kɛ seere tilenbali ye. I kana tugu jamaba kɔ ka kojugu kɛ. I kana kuma sababu la min b'a to mɔgɔ caman ka ban ka kiri tigɛ. I kana i ka faantanw ka kiri tiɲɛ a ka ko la. I ka i yɔrɔ janya nkalon dɔ la; I kana mɔgɔ jalakibaliw ni mɔgɔ tilennenw faga, katuguni ne tɛna jo di mɔgɔ juguw ma.» Ekisode 23:1-3,6-7

Aw kana tilenbaliya kɛ kiri la, aw kana faantanw bonya, aw kana sebaaya bonya, nka aw na aw mɔgɔɲɔgɔn kiri tigɛ tilenbaliya la. Aw kana tilenbaliya si kɛ kiri la, wala soba la, wala girinya la, wala sumani na. Levitike 19:15,35

Aw ka hakilitigiw ni hakilitigiw ni mɔgɔ dɔntaw ta aw ka kabilaw cɛma, ne na u kɛ aw kuntigiw ye. Ne ye aw ka kiritigɛlaw laadi o waati la ko: «Aw ka kow lamɛn aw balimaw cɛ, ka kiri tigɛ tilennenya la mɔgɔ kelen-kelen bɛɛ ni u balimaw ni dunan cɛ.» Aw kana mɔgɔw bonya kiritigɛ la. nka aw na mɔgɔ fitininw mɛn i n'a fɔ mɔgɔbaw fana. aw kana siran hadamaden ɲɛda ɲɛ. katuguni kiri ye Ala ta ye.» Dutɛrɔnɔmɛ 1:13,16-17

Sisan, Israɛl, ne bɛ sariyaw ni kiri minnu kalan aw ye, aw ka olu lamɛn, walisa aw ka ɲɛnamaya, ka don ka taa jamana minɛ, Matigi aw bɛnbaw ka Ala bɛ min di aw ma. Dutɛrɔnɔmɛ 4:1

A bɛ faantanw ni muso cɛ salenw ka kiri tigɛ, ka dunan kanu, ka dumuni ni finiw di a ma. Dutɛrɔnɔmɛ 10:18

Matigi i ka Ala bɛ minnu di i ma, i ka kiritigɛlaw ni kuntigiw kɛ i ka daaw bɛɛ la, i ka kabilaw bɛɛ la. I kana kiri tigɛ. i kana mɔgɔ bonya, i kana nilifɛn ta, katuguni nilifɛn bɛ hakilitigiw ɲɛw fiyen, ka mɔgɔ tilennenw ka kumaw tiɲɛ. Dutɛrɔnɔmɛ 16:18-19

Ni a sigilen bɛ a ka masasigilan kan, a na nin sariya sɛbɛn dɔ sɛbɛn a ye gafe dɔ kɔnɔ ka bɔ Levitew sarakalasebaaw ɲɛ kɔrɔ, o na kɛ a fɛ, a na kalan kɛ o kɔnɔ a si bɛɛ la, walisa a ka siran Matigi a ka Ala ɲɛ, ka nin sariya ni nin sariyakolow bɛɛ labato, k'u labato balimaw, a kana bɔ ci fɔlen kɔ, ka taa a kinin fɛ, wala numan fɛ, walisa a ka waati jan kɛ a ka masaya la, ale ni a denw, Israɛl cɛma. Dutɛrɔnɔmɛ 17:18-20

I kana dunan ni faantanw ka kiri tigɛ. Aw kana muso cɛ salen ka fini ta ka kɛ layidu ta ye: Dutɛrɔnɔmɛ 24:17

Ni sɔsɔli donna mɔgɔw ni ɲɔgɔn cɛ, ni u nana kiritigɛ la, walisa kiritigɛlaw ka kiri tigɛ u kan. O kɔ, u na jo di mɔgɔ tilennenw ma, ka mɔgɔ juguw jalaki. Dutɛrɔnɔmɛ 25:1

Mɔgɔ min bɛ dunan, facɛman ni muso cɛ salen ka kiri tigɛ cogo la, danga ka kɛ o ye. Jama bɛɛ na a fɔ ko: «Amiina». Dutɛrɔnɔmɛ 27:19

Tariku

O bɛɛ n'a ta, Matigi ye kiritigɛlaw lawuli ka u kisi ka bɔ u minɛbagaw bolo. Kiritigɛlaw 2:16

Ne dusukun bɛ Israɛl kuntigiw ma, olu minnu y'u yɛrɛ di jama cɛma ni diyanye ye. Aw ka dugawu kɛ Matigi ye.» Kiritigɛlaw 5:9

Dawuda ye masaya kɛ Israɛl bɛɛ kun na. Dawuda ye kiri ni tilennenya kɛ a ka mɔgɔw bɛɛ ye. 2 Samuɛl 8:15

Israɛl ka Ala ko, Israɛl farakurun y'a fɔ ne ye ko: «Mɔgɔ min bɛ mɔgɔw kunna, o ka kan ka tilennenya kɛ, ka kuntigiya kɛ Ala ɲɛsiran fɛ.» A na kɛ i ko sɔgɔmada yeelen, tile bɔra tuma min na, sɔgɔma min tɛ sankaba ye. i n'a fɔ bin nɔgɔlen min bɛ bɔ dugukolo la ni yeelen jɛlen ye sanji kɔfɛ. 2 Samuɛl 23:3-4

Sisan, Matigi ne ka Ala, i ye i ka jɔnkɛ kɛ masakɛ ye ne fa Dawuda nɔ na, ne ye denmisɛnnin dɔrɔn de ye, ne tɛ bɔcogo dɔn wala ka doncogo dɔn. O de kosɔn, i ka dusu ɲuman di i ka jɔn ma walisa ka kiri tigɛ i ka mɔgɔw kan, walisa ne ka ko ɲuman ni juguman dɔn, katuguni jɔn bɛ se ka kiri tigɛ i ka jamanaba nin kan? O kuma diyara Matigi ye, ko Solomani ye nin ko deli. Ala y'a fɔ a ye ko: «I ye nin deli, k'a sɔrɔ i ma ɲɛnamaya jan deli i yɛrɛ ye. I ma nafolo ɲini i yɛrɛ ye, i ma i juguw ka ɲɛnamaya deli. Nka i ye faamuyali deli i yɛrɛ la walisa ka kiri dɔn. A filɛ, ne ye o kɛ ka kɛɲɛ ni i ka kumaw ye. O cogo la, mɔgɔ si tun tɛ i bɔɲɔgɔnko la ka kɔn i ɲɛ, i kɔfɛ mɔgɔ si tɛna wuli i bɔɲɔgɔnko la.» 1 Masakɛw 3:7-12

Israɛl bɛɛ ye masakɛ ka kiri ko mɛn. U siranna masakɛ ɲɛ, katuguni u y'a ye ko Ala ka hakilitigiya bɛ a la, ka kiri tigɛ. 1 Masakɛw 3:28

Ni i na taama ne ɲɛ kɔrɔ, i ko i fa Dawuda taamana cogo min na, ni dusukun tilennenya ni tilennenya ye, ka kɛ ka kɛɲɛ ni ne ye min fɔ i ye, ka ne ka sariyaw ni ne ka kiritigɛlaw labato Israɛl. 1 Masakɛw 9:4-5

I ka mɔgɔ minnu bɛ jɔ i ɲɛ kɔrɔ tuma bɛɛ, minnu bɛ i ka hakilitigiya lamɛn, olu ye dubadenw ye. Matigi i ka Ala, a diyara i ye ka i sigi Israɛl ka masasigilan kan, katuguni Matigi ye Israɛl kanu fo abada, o de y'a to a ye i kɛ masakɛ ye ka kiri ni tilennenya kɛ. 1 Masakɛw 10:8-9

Cɛ Jeroboam tun ye cɛbatigi ye, Solomani y'a ye ko a cɛsirilen don, a y'a kɛ Yusufu ka so kuntigiya bɛɛ kuntigi ye. 1 Masakɛw 11:28

O la, Dawuda ye masaya kɛ Israɛl bɛɛ kun na, ka kiri ni tilennenya kɛ a ka mɔgɔw bɛɛ cɛma. 1 Tilew Kibaru 18:14

O tuma na fɛ, Matigi ye sariya ni sariya minnu fɔ Musa ye Israɛl ko la, ni i y'i janto ka olu dafa. Aw kana siran, aw kana siran. 1 Tilew Kibaru 22:13

Ne na a ka masaya sabati fo abada, ni a tora ka ne ka ci fɔlenw ni ne ka kiriw labato i ko bi. 1 Tilew Kibaru 28:7

Dawuda denkɛ Solomani barika bonyana a ka masaya la, Matigi a ka Ala tun bɛ a fɛ ka a bonya kosɛbɛ. 2 Tilew Kibaru 1:1

I ka hakilitigiya ni dɔnniya di ne ma sisan, walisa ne ka bɔ ka don nin jama ɲɛ kɔrɔ, katuguni jɔn bɛ se ka kiri tigɛ i ka mɔgɔw kan, o min ka bon ten? Ala y'a fɔ Solomani ye ko: «Katuguni nin tun bɛ i dusukun na, i ma nafolo, nafolo wala bonya deli, wala i juguw ka ɲɛnamaya, wa i ma ɲɛnamaya jan deli fɔlɔ. nka i ye hakilitigiya ni dɔnniya deli i yɛrɛ ye, walisa i ka kiri tigɛ ne ka mɔgɔw kan, ne ye i kɛ masakɛ ye minnu kan. Ne na nafolo ni nafolo ni bonya di i ma, masakɛ minnu tun bɛ i ɲɛfɛ, olu si ma deli ka minnu sɔrɔ, i kɔfɛ mɔgɔ si tɛna o ɲɔgɔn sɔrɔ.» 2 Tilew Kibaru 1:10-12

Solomani y'a latigɛ ka so jɔ Matigi tɔgɔ ye, ka so jɔ a ka masaya kama. Huram y'a fɔ fana ko: «Matigi Israɛl ka Ala, min ye sankolo ni dugukolo dilan, ale min ye denkɛ hakilitigi di masakɛ Dawuda ma, hakilitigiya ni hakilitigiya min bɛ se ka so jɔ Matigi ye, ka so jɔ a ka masaya ye.» 2 Tilew Kibaru 2:1,12

Ni i b'a fɛ ka taama ne ɲɛ kɔrɔ i ko i fa Dawuda taamana cogo min na, ka ne ka ci fɔlen bɛɛ kɛ ka kɛɲɛ ni ne ka sariyaw ni ne ka kiritigɛlaw ye. O tuma na fɛ, ne na i ka masaya masasigilan sabati i ko ne ye layidu ta i fa Dawuda fɛ cogo min na, ko: «Cɛ tɛna ban i la ka kɛ kuntigi ye Israɛl jamana kɔnɔ.» 2 Tilew Kibaru 7:17-18

Matigi i ka Ala ka tanu, min diyara i ye ka i sigi a ka masasigilan kan, ka kɛ masakɛ ye Matigi i ka Ala ye, katuguni i ka Ala ye Israɛl kanu, ka u sabati badaa, o de y'a to a ye i kɛ masakɛ ye u kun na, ka kiri ni tilennenya kɛ. 2 Tilew Kibaru 9:8

A y'a fɔ kiritigɛlaw ye ko: «Aw bɛ min kɛ, aw k'aw janto o la, katuguni aw tɛ kiri tigɛ mɔgɔ de kosɔn, fɔ Matigi de kosɔn, o min bɛ aw fɛ kiritigɛ waati la.» O de kosɔn sisan, Matigi siranya ka kɛ aw la. aw k'aw janto a la k'a kɛ, katuguni tilenbaliya si tɛ Matigi an ka Ala ɲɛkɔrɔ, wala mɔgɔ bonya tɛ, wala nilifɛnw ta. 2 Tilew Kibaru 19:6-7

Ala ka so in baara ka to yen. Yahutuw kuntigi ni Yahutuw cɛkɔrɔbaw ka Elohim ka so jɔ a nɔ na. Esdrasi 6:7

Katuguni Esdrasi tun y'a dusukun labɛn ka Matigi ka sariya ɲini, k'a labato, ka sariyaw ni kiritigɛlaw kalan Israɛl jamana na. Esdrasi 7:10

Ezra, i ka Ala ka hakilitigiya min bɛ i bolo, i ka kiritigɛlaw ni kiritigɛlaw sigi, minnu bɛ se ka kiri tigɛ mɔgɔw bɛɛ kan minnu bɛ ba kɔ, i ka Ala ka sariyaw dɔnbagaw bɛɛ. Minnu t'u dɔn, aw ka olu kalan.» Mɔgɔ o mɔgɔ t'a fɛ ka i ka Ala ka sariya ni masakɛ ka sariya labato, kiri ka tigɛ a kan joona, a kɛra saya ye wo, a kɛra mɔgɔ gɛnni ye wo, wala ka nafolo minɛ wo, wala ka bila kaso la wo. Esdrasi 7:25-26

Ne ye ne balimakɛ Hanani ni masaso kuntigi Hananiya bila Jerusalɛm mara la, katuguni a tun ye mɔgɔ kantigi ye, a tun bɛ siran Ala ɲɛ ka tɛmɛ mɔgɔ caman kan. Nehemi 7:2

Yahutu Mardose tun bɛ masakɛ Ahaswerus nɔfɛ, a tun ka bon Yahutuw cɛma, a tun bɛ sɔn a balima jama ma, a tun bɛ a ka mɔgɔw ka nafolo ɲini, ka hɛrɛ kuma fɔ a bɔnsɔn bɛɛ ye. Ɛsitɛri 10:3

An ka kiri sugandi an ye: an ka ko ɲuman dɔn an ni ɲɔgɔn cɛ. Job 34:4 la

Zaburuw

Nka Matigi na muŋu fo abada, a y'a ka masasigilan labɛn kiritigɛ kama. A na kiri tigɛ diŋɛ kan tilennenya la, a na kiri tigɛ mɔgɔw ye tilennenya la. Zaburuw 9:7-8

Tilennenya ni kiri ka di a ye, dugukolo falen bɛ Matigi ka ŋumanya la. Zaburu 33:5

Siya min ka Ala ye Matigi ye, o ye dubaden ye; A ye jama minnu sugandi a yɛrɛ ka ciyɛn ye. Zaburu 33:12

Matigi bɛ kiri kanu, a tɛ a ka mɔgɔ senumaw bila. u maralen bɛ fo abada, nka mɔgɔ juguw bɔnsɔn na tigɛ. Mɔgɔ tilennen da bɛ hakilitigiya fɔ, a nɛnkun bɛ kiri kuma fɔ. Zaburu 37:28,30

Ala, i ka kiriw di masakɛ ma, i ka tilennenya di masakɛ denkɛ ma. A na kiri tigɛ i ka mɔgɔw kan ni tilennenya ye, ka kiri tigɛ i ka faantanw kan ni kiri ye. A na kiri tigɛ jamana faantanw kan, a na dɛsɛbaatɔw kisi, ka tɔɔrɔbaga kari. Zaburu 72:1-2,4

Faantanw ni faantanw lafasa: ka tilennenya kɛ tɔɔrɔlenw ni dɛsɛbaatɔw ye. Faantanw ni dɛsɛbaatɔw kisi, ka u bɔ mɔgɔ juguw bolo. Zaburu 82:3-4

Tilennenya ni kiri ye i ka masasigilan sigiyɔrɔ ye, makari ni tiŋɛ na taa i ŋɛ kɔrɔ. Zaburu 89:14

Nka kiri na segin tilennenya la. Zaburu 94:15

Sankaba ni dibi b'a lamini, tilennenya ni kiri ye a ka masasigilan sigiyɔrɔ ye. Zaburuw 97:2

Masakɛ fanga fana bɛ kiri kanu. i bɛ tilennenya sigi sen kan, i bɛ kiri ni tilennenya kɛ Yakuba la. Zaburu 99:4

Matigi bɛ tilennenya ni kiri tigɛ mɔgɔ tɔɔrɔlenw bɛɛ ye. Zaburuw 103:6

Minnu bɛ kiri mara, ani min bɛ tilennenya kɛ tuma bɛɛ, olu ye dubadenw ye. Zaburuw 106:3

A bolow ka kɛwalew ye tiŋɛ ni kiri ye. a ka ci fɔlenw bɛɛ ye tiŋɛ ye. Zaburu 111:7

Ne ye tiŋɛ sira sugandi, ne ye i ka kiriw bila ne ŋɛ kɔrɔ. I ka ne kalan hakili ŋuman ni dɔnniya la, katuguni ne dara i ka ci fɔlenw na. Ne ye kali, ne na o dafa, ko ne na i ka kiri tilennenw mara. Ne ye kiri ni tilennenya kɛ, aw kana ne to ne degunbagaw bolo. Zaburu 119:30,66,106.121

Yakuba ka Ala bɛ min fɛ, o ye nisɔndiyaba ye, min jigi bɛ Matigi a ka Ala kan, min ye sankolo ni dugukolo, kɔgɔji ani a kɔnɔfɛnw bɛɛ da. Matigi bɛ kasodenw lajɔ: Zaburu 146:5-7

Masakɛ Solomani ka ntalenw

Israɛl masakɛ Dawuda denkɛ Solomani ka ntalenw. Ka hakilitigiya ni kalan dɔn; ka faamuyali kumaw faamuya; Ka hakilitigiya ni tilennenya ni kiri ni tilennenya kalan sɔrɔ; Ka namara di mɔgɔ nɔgɔmanw ma, ka dɔnniya ni hakilitigiya di kamalennin ma. Ntalenw 1:1-4

Matigi bɛ hakilitigiya di, dɔnniya ni faamuyali bɛ bɔ a da la. A bɛ hakilitigiya ɲuman bila mɔgɔ tilennenw ye. A bɛ kiri siraw mara, ka a ka mɔgɔ senumaw ka sira mara. O tuma la, i na tilennenya ni kiri ni tilennenya faamu. ɔwɔ, sira ɲuman bɛɛ. Ntalenw 2:6-9

Matigi siran ye ka juguya koniya: kuncɛbaya ni kuncɛbaya ni sira jugu ni da maloya, ne bɛ ne kɔniya. Ladili ye ne ta ye, ani hakilitigiya ɲuman. Fanga bɛ ne la. Masakɛw bɛ masaya kɛ ne barika la, kuntigiw bɛ tilennenya latigɛ. Kuntigiw bɛ mara ne barika la, ani mɔgɔba dɔw, hali dugukolo kan kiritigɛlaw bɛɛ. Ntalenw 8:13-16

Mɔgɔ timinandiyalenw bolo na kuntigiya muɲu, nka sɛgɛnbagatɔw na kɛ juru ye. Ntalenw 12:24

Ala ka kuma bɛ masakɛ da la, a da tɛ sariya tiɲɛ kiritigɛ la. Ko jugu kɛli ye ko haramulen ye masakɛw bolo, katuguni masasigilan sabatilen bɛ tilennenya de fɛ. Dawolo tilennenw ye masakɛw diyagoya ye; Min bɛ kuma tilennen fɔ, u bɛ o kanu.» Ntalenw 16:10,12-13

Min bɛ dimi joona, o ka fisa ni fangatigi ye. Min bɛ a ni mara ka tɛmɛ dugu minɛbaa kan. Ntalenw 16:32

Mɔgɔ jugu bɛ nilifɛn dɔ bɔ a disi la walisa ka kiritigɛ siraw tiɲɛ. Ntalenw 17:23

A man ɲi ka sɔn mɔgɔ juguw ka mɔgɔya ma, ka mɔgɔ tilennenw gɛn kiritigɛ la. Ntalenw 18:5

Masakɛ min sigilen bɛ kiritigɛ masasigilan kan, o bɛ kojugu bɛɛ jɛnsɛn ni a ɲɛw ye. Ntalenw 20:8

Masakɛ hakilitigi bɛ mɔgɔ juguw jɛnsɛn, ka wotoro lase u ma. Ntalenw 20:26

Hinɛ ni tiɲɛ bɛ masakɛ lakana, a ka masasigilan bɛ sabati makari fɛ. Ntalenw 20:28

Ka tilennenya ni kiri tigɛ, o ka di Matigi ye ka tɛmɛ saraka kan. Mɔgɔ juguw ka binkanni na u halaki. sabu u bɛ ban ka kiri tigɛ. Ntalenw 21:3,7

Nisɔndiya don mɔgɔ tilennenw bolo ka kiri tigɛ, nka halakili na kɛ tilenbaliya kɛbagaw ye. Ntalenw 21:15

O kow fana ye hakilitigiw ta ye. A man ɲi ka mɔgɔw bonya kiritigɛ la. Min b'a fɔ mɔgɔ jugu ye ko: «I tilennen don. jama na a danga, siyaw na a kɔniya. Ntalenw 24:23-25

Min tɛ kuntigiya kɛ a yɛrɛ ni kan, o bɛ i ko dugu tiɲɛnen, kogow tɛ min na. Ntalenw 25:28

Mɔgɔ juguw tɛ kiri faamu, nka minnu bɛ Matigi ɲini, olu bɛ fɛn bɛɛ faamu. Ntalenw 28:5

I n'a fɔ waraba mankanba, ani ursi min bɛ yɔrɔ jan; o cogo kelen na, kuntigi jugu fana bɛ faantanw kan. Ntalenw 28:15

Ni mɔgɔ tilennenw bɛ kuntigiya la, jama bɛ ɲagali, nka ni mɔgɔ jugu bɛ kuntigiya kɛ, jama bɛ kasi. Ntalenw 29:2

Masakɛ bɛ jamana sabati kiritigɛ fɛ, nka min bɛ nilifɛnw sɔrɔ, o b'a tiɲɛ. Ntalenw 29:4

Ni kuntigi dɔ ye nkalon lamɛn, a ka baarakɛlaw bɛɛ ye mɔgɔ juguw ye. Ntalenw 29:12

Masakɛ min bɛ kiri tigɛ faantanw kan ni kantigiya ye, a ka masasigilan na sabati fo abada. Ntalenw 29:14

Mɔgɔ caman bɛ faama ka nɛɛma ɲini; Nka mɔgɔ kelen-kelen bɛɛ ka kiri bɛ bɔ Matigi de la.» Ntalenw 29:26

Masakɛw ta tɛ, Lemuɛl, diwɛn min tɛ masakɛw ta ye. Fasokan2009-09_enterneti_kalanni.dis.html,#5413333 tɛ dɔlɔ minni kɛ kuntigiw fana ye , walisa u kana minni kɛ ka ɲinɛ sariya kɔ , ka tɔɔrɔbaaw si ka kiri tigɛ. Ntalenw 31:4-5

I da yɛlɛ bobow ye, mɔgɔ minnu bɛɛ latigɛra halakili kama. I da yɛlɛ, i ka kiri tigɛ ni tilennenya ye, ka faantanw ni dɛsɛbaatɔw ka koɲɛw fɔ. Ntalenw 31:8-9

Ne ye kiri yɔrɔ ye tile kɔrɔ, ko juguya bɛ yen. Tilennenya yɔrɔ, o tilenbaliya tun bɛ yen. Ne y'a fɔ ne dusukun na ko: «Ala na kiri tigɛ mɔgɔ tilennenw ni mɔgɔ juguw kan.» Waajulikɛla 3:16-17

Ni i ye faantanw degun ye, ka kiritigɛ ni tilennenya tigɛli ye ni fariya ye mara dɔ kɔnɔ, i kana kabakoya o ko la, katuguni min ka bon ni mɔgɔba ye, o bɛ bonya da i kan. ani mɔgɔ minnu ka bon ni u ye, olu bɛ yen. Waajulikɛla 5:8

Mɔgɔ min bɛ ci fɔlen mara, o tɛna ko jugu si dɔn, hakilitigi dusukun bɛ waati ni kiri dɔn. Sabu waati ni kiri bɛ kun bɛɛ la, o de kosɔn hadamaden ka tɔɔrɔ ka bon a kan. Waajulikɛla 8:5-6

Kiraw

Aw ye a dege ka ko ɲuman kɛ; kiri ɲini, ka degunbagatɔw lafiya, ka faantanw kiri tigɛ, ka muso cɛ salen deli. Esayi 1:17

Den bangera anw bolo, denkɛ dira an ma, kuntigiya na kɛ a kamankun kan. A ka kuntigiya caya ni hɛrɛ tɛna ban, Dawuda ka masasigilan kan, ani a ka masaya kan, ka a sigi sen kan, ka a sabati ni kiri ni tilennenya ye kabini sisan fo abada. Kɛlɛcɛw Matigi ka timinandiya de bɛna o kɛ. Esayi 9:6-7 kɔnɔ

Minnu bɛ sariya tilenbaliw sigi, ka tɔɔrɔ sɛbɛn minnu sigira u kan, bɔnɛ bɛ olu ye. Ka dɛsɛbaatɔw bɔ kiri la, ka jo bɔ ne ka jamana faantanw bolo, walisa muso cɛ salenw ka kɛ u ka fɛn minɛta ye, ka faantanw sonya! Esayi 10:1-2

Masasigilan na sabati makari de la, a na sigi a kan tiɲɛ na Dawuda ka fanibugu kɔnɔ, ka kiri tigɛ, ka kiri ɲini, ka tilennenya teliya. Esayi 16:5

A filɛ, masakɛ na masaya kɛ tilennenya la, kuntigiw na kuntigiya kɛ kiritigɛ la. Esayi 32:1

Matigi ko: «Aw ka kiri mara ka tilennenya kɛ, katuguni ne ka kisili surunyara, ne ka tilennenya na jira. Esayi 56:1

I na kali ko: Matigi ɲɛnama don tiɲɛ na, kiri ni tilennenya la. Siyaw na duba a la, u na u yɛrɛ bonya ale de la.» Jeremi 4:2

Nka min bɛ waso o la, a bɛ ne faamu, ka ne dɔn, ko ne de ye Matigi ye, min bɛ kanuya ni kiri ni tilennenya kɛ dugukolo kan, katuguni o kow de ka di ne ye, Matigi ko ten. Jeremi 9:24 kɔnɔ

Dawuda ka so, Matigi ko ten. A' ye kiri tigɛ sɔgɔma, ka cɛ tiɲɛnen kisi degunbaga bolo, walisa ne ka dimi kana faga i ko tasuma, ka jeni fo mɔgɔ si kana se k'a faga, aw ka kɛwale juguw kosɔn. Jeremi 21:12 la

Matigi ko ten. Aw ka kiri ni tilennenya kɛ, ka nafolo minɛlenw kisi degunbaga bolo, aw kana kojugu kɛ, aw kana fariya kɛ dunan, facɛmanw, wala muso cɛ salen ma, aw kana joli jalakibali bɔn nin yɔrɔ la. Jeremi 22:3 la

A filɛ, donw bɛ na, Matigi ko ten, ne na jiribolo tilennen dɔ lawuli Dawuda ye, Masakɛ na masaya kɛ, ka ɲɛtaa sɔrɔ, ka kiri ni tilennenya kɛ dugukolo kan. Jeremi 23:5 kɔnɔ

O donw na, ani o waatiw la, ne na tilennenya bolofara bonya ka se Dawuda ma. A na kiri ni tilennenya kɛ jamana kɔnɔ.» Jeremi 33:15 la

Min ma tɔnɔ bɔ, min ma den sɔrɔ, min y'a bolo bɔ tilenbaliya la, o ye kiritigɛ lakika kɛ hadamaden ni hadamaden cɛ, a taamana ne ka sariyaw la, ka ne ka kiritigɛlaw mara, ka ko kɛ tiɲɛ na. a tilennen don, a na ɲɛnama don, Matigi Ala ko ten.» Ezekiɛl 18:8-9 la

Matigi Ala ko ten. Aw Israɛl kuntigiw, aw ka fariyakow ni nafolomafɛnw bɔ, ka kiri ni tilennenya kɛ, ka aw ka juruw bɔ ne ka mɔgɔw la, Matigi Ala ko ten. Ezekiɛl 45:9

O de kosɔn, masakɛ, ne ka laadilikan ka diya i ye, ka i ka jurumuw tiɲɛ ni tilennenya ye, ka i ka tilenbaliyakow tiɲɛ ni makari ye faantanw ye. ni a bɛ se ka kɛ i ka lafiya janya ye. Ne Nebukadnezar bɛ sankolo masakɛ tanu, ka a tanu ani ka bonya da a kan, a ka kɛwalew bɛɛ ye tiɲɛ ye, a ka siraw ye kiri ye. Daniɛl 4:27,37

O kɔ, masakɛ Darius ye sɛbɛn ci mɔgɔw bɛɛ ma, siyaw ni kanw bɛɛ ma, minnu sigilen bɛ dugukolo bɛɛ kan. Hɛrɛ ka caya aw ye. Ne b'a fɔ ko ne ka masaya mara bɛɛ la, mɔgɔw bɛ yɛrɛyɛrɛ ka siran Daniɛl ka Ala ɲɛ, katuguni ale de ye Ala ɲɛnama ye, a sabatilen don fo abada, a ka masaya tɛna halaki, a ka masaya na kɛ fo a laban. A bɛ mɔgɔw kisi ka kisi, a bɛ taamashyɛnw ni kabakow kɛ sankolo ni dugukolo kan, ale min ye Daniɛl kisi warabaw ka sebaaya ma. Daniɛl 6:25-27

O de kosɔn i kɔsegin i ka Ala ma, i ka makari ni kiri mara, ka i ka Ala makɔnɔ tuma bɛɛ. Ose 12:6 la

Aw ka kojugu koniya, ka ko ɲuman kanu, ka kiri sigi da la, a bɛ se ka kɛ ko Matigi sebaaw ka Ala na nɛɛma kɛ Yusufu tolenw ye. Nka kiri ka woyo i ko ji, tilennenya ka woyo i ko bajiba. Amɔsi 5:15,24

Kɛlɛcɛw Matigi b'a fɔ nin cogo la ko: «A' ye kiri tigɛ, ka makari ni makari kɛ aw kelen-kelen bɛɛ la a balimakɛ la. Aw si kana kojugu kɛ a balima la aw dusukun na.» Zakari 7:9-10

Aw ka kan ka o kow de kɛ. Aw kelen kelen bɛɛ ka tiɲɛ fɔ aw mɔgɔɲɔgɔn ye. aw ka tiɲɛ ni hɛrɛ kiri tigɛ aw ka daaw kɔnɔ: Aw si kana kojugu miiri aw dusukunw na a mɔgɔɲɔgɔn ma. Aw kana kalili nkalonmaw kanu, katuguni o kow bɛɛ ye ne kɔniya, Matigi ko ten.» Zakari 8:16-17

Kibaru Dumanw

Nka Yesu y'a fɔ ko: « A' y'a to denmisɛnninw ka na ne fɛ, aw kana u bali ka na ne fɛ. Matiyu 19:14 la

Baaraden dannamɔgɔ hakilitigi, jɔn ye jɔn ye, a makɛ ye min kɛ a ka so kuntigi ye, walisa ka dumuni di u ma a waati la? Tiɲɛ la ne b'a fɔ aw ye ko a na a kɛ a ka nafolo bɛɛ kuntigi ye. Matiyu 24:45,47

A makɛ y'a fɔ a ye ko: «I ka ɲi, jɔn ɲuman ni kantigi. A makɛ y'a fɔ a ye ko: «I ka ɲi, jɔn ɲuman ni kantigi. i ye kantigiya kɛ fɛn damadɔw la, ne na i kɛ kuntigi ye fɛn caman na. Matiyu 25:21,23

Nka Yesu y'u wele a ma k'a fɔ u ye ko: « Aw b'a dɔn ko siya wɛrɛw kuntigiya bɛ u matigiya kɛ. U ka mɔgɔbaw bɛ kuntigiya kɛ u kan. Nka a tɛna kɛ aw cɛma ten, nka mɔgɔ o mɔgɔ b'a fɛ ka kɛ aw cɛma, o na kɛ aw ka baarakɛla ye. Mɔgɔ Denkɛ yɛrɛ ma na ka baara kɛ a ye, nka a nana baara kɛ, ka a ni di mɔgɔ caman kunmabɔsara ye. Marka 10:42-45 la

Aw kana kiri tigɛ ka kɛɲɛ ni aw yecogo ye, nka aw ka kiri tilennen tigɛ. An ka sariya bɛ kiri tigɛ mɔgɔ dɔ kan sani a ka a lamɛn, ka a ka kɛwalew dɔn wa? Yuhana 7:24,51

Sɛbɛnw

Min bɛ ladili kɛ, o bɛ ladili kɛ. min bɛ kuntigiya kɛ, o ka timinandiya. Min bɛ makari kɛ, ni ɲagali ye.» Romɛkaw 12:8

Ni bɛɛ ka kolo fanga kɔrɔbaw kɔrɔ. K'a masɔrɔ sebaaya foyi tɛ Elohim fɛ. Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ sebaaya kɛlɛ, o bɛ Ala ka laadalakow kɛlɛ. K'a masɔrɔ kuntigiw tɛ siran kɛwale ɲumanw ɲɛ, nka u bɛ siran kojuguw ɲɛ. O tuma na fɛ, yala i tɛna siran fanga ɲɛ wa? ko ɲuman kɛ, i na tanuli sɔrɔ o kelen na. Nka ni i bɛ kojugu kɛ, i ka siran. Katuguni a tɛ npan ta fu, katuguni a ye Ala ka baarakɛla ye, ka diminya kɛ kojugukɛla la. Romɛkaw 13:1-4

Aw ka aw kolo hadamadenw ka sariya bɛɛ kɔrɔ Matigi kosɔn. Walima ka taa gɔfɛrɛnɛrɛw ma, i ko a ka cidenw ma walisa ka kojugukɛlaw ɲangi, ka ko ɲuman kɛbagaw tanu. 1 Piɛrɛ 2:13-14

Apokrifa

Matigi ye Pɛrɛsi masakɛ Sirus ni lawuli, a ye o welewele da a ka masaya bɛɛ kɔnɔ, ka sɛbɛn ci fana ko: «Pɛrɛsi masakɛ Sirus ko ten.» Israɛl Matigi, Matigi kɔrɔtalenba, ye ne kɛ diɲɛ bɛɛ masakɛ ye, ka ci bila ne ma ko ne ka so jɔ a ye Jerusalɛm Yahutuw fɛ. 1 Esdrasi 2:2-4

A ye ci bila fana ko Sisinɛsi, Sisinɛ ni Fenise jamana kuntigi, ani Satrabuzanɛsi, ani u jɛɲɔgɔnw, ani minnu sigira kuntigiw ye Siri ni Fenisi, olu k'u janto u kana u sen don o yɔrɔ la, nka u ka Zorobabɛli, Matigi ka baarakɛla, ani Jude gɔfɛrɛnɛrɛ, ani Yahutuw ka maakɔrɔw to, ka Matigi ka so jɔ o yɔrɔ la. 1 Esrasi 6:27

Katuguni Esdrasi tun bɛ se kosɛbɛ, fo a ma Matigi ka sariya ni a ka ci fɔlenw si to yen, nka a ye Israɛl bɛɛ kalan sariyaw ni kiritigɛlaw ka kow la. 1 Ɛsidrasi 8:7

Siyaw bɛɛ na Matigi tanu ten, a ka mɔgɔw na sɔn Ala ma, Matigi na a ka mɔgɔw kɔrɔta. Minnu bɛ Matigi Ala kanu tiɲɛ ni tilennenya la, olu bɛɛ na ɲagali ka makari an balimaw la. Tobiti 14:7 la

O kɔfɛ, ne kɛra matigi ye siya caman kan, ka fanga sɔrɔ diɲɛ bɛɛ kan, ne ma kɔrɔta ni ne ka fanga bonya ye, nka ne tun bɛ ne yɛrɛ ta tuma bɛɛ ni tilennenya ni dususuma ye, ne y'a laɲini ka ne ka jamanadenw sigi tuma bɛɛ ɲɛnamaya lafiyalen kɔnɔ, ka ne ka masaya kɛ hɛrɛ ye, ani ka da wuli ka tɛmɛn ka taa kɔgɔjida la, ka hɛrɛ kuraya, min ka di mɔgɔw bɛɛ ye. Fɛn minnu bɛ fara Ɛsitɛri 13:2 kan

O de kosɔn masakɛw, aw ka lamɛnni kɛ, ka faamuyali sɔrɔ. Aw minnu ye dugukolo dancɛw kiritigɛlaw ye, aw ka kalan kɛ.» Aw minnu bɛ jama mara, aw ka aw tulo makɔnɔ, ka aw yɛrɛ bonya siya camanba kosɔn. Sabu Matigi ye sebaaya di aw ma, ani kuntigiya di aw ma ka bɔ Kɔrɔtalenba la, ale min na aw ka kɛwalew kɔrɔbɔ, ka aw ka laadilikanw sɛgɛsɛgɛ. Solomani ka hakilitigiya 6:1-3

O de kosɔn hakilitigiya nege bɛ na ni masaya ye. Ni aw diyara masasigilanw ni berew ye, jama masakɛw, aw ka hakilitigiya bonya, walisa aw ka kɛ masakɛ ye badaa. Solomani ka hakilitigiya 6:20-21

Ni nafolo kɛra fɛn ye min ka kan ka nege don a la nin ɲɛnamaya kɔnɔ; mun de ka bon ni hakilitigiya ye, min bɛ fɛn bɛɛ kɛ? Ni hakilitigiya bɛ baara kɛ; Mɔgɔ minnu bɛɛ la, jɔn ye baarakɛla namaratɔ ye ka tɛmɛ ale kan? Ni tilennenya kanu, a ka cɛsiriw ye jogo ɲumanw ye, katuguni a bɛ yɛrɛminɛ ni hakilitigiya, tilennenya ni muɲuli kalan. Solomani ka hakilitigiya 8:5-7

Min tɔɔrɔla, aw ka o kisi degunbaga bolo. I kana sɛgɛn ni i sigilen bɛ kiritigɛ la.» Sirak 4:9 la

O baara na tanu bololabaarakɛla bolo fɛ. Sirak 9:17

Kiiritigɛla hakilitigi na a ka mɔgɔw kalan; ani mɔgɔ hakilitigi ka gɔfɛrɛnaman labɛnna ka ɲɛ. Jama kiritigɛla yɛrɛ bɛ cogo min na, a ka kuntigiw fana bɛ ten. Dugu kuntigi ye mɔgɔ sugu min ye, o mɔgɔw bɛɛ ye o ɲɔgɔn ye.» Masakɛ hakilintan bɛ a ka mɔgɔw halaki. Nka fangatigiw ka hakilitigiya barika la, dugu na sigi yen.» Sirak 10:1-3 la

Matigi siranya bɛ taa ɲɛfɛ ka kɔn kuntigiya sɔrɔli ɲɛ, nka gɛlɛya ni kuncɛbaya de ye a bɔnɛ ye. Mɔgɔbaw ni kiritigɛlaw ni fangatigiw na bonya. O bɛɛ n'a ta, u si tɛ yen min ka bon ni Matigi ɲɛsiranbaa ye.» Siraki 10:21,24

Dugukolo bɛɛ siyaw tila-tila tuma na, a ye kuntigi dɔ sigi siyaw bɛɛ kunna. nka Israɛl ye Matigi niyɔrɔ ye: Siraki 17:17

Minnu bɛ siran Matigi ɲɛ, olu na kiri sɔrɔ, u na tilennenya tasuma don i ko yeelen. Sirak 32:16

A ye a ka ci fɔlenw ni fanga di a ma kiritigɛlaw ka sariyaw la, walisa a ka Yakuba kalan seereyaw la, ka Israɛl ladɔnniya a ka sariyaw la. Sirak 45:17 la

Dawuda hinɛbaga kosɔn, a ye masaya banbali masasigilan sɔrɔ. 1 Makabew 2:57

Jama ye Simɔn ka kɛwalew dɔnkili da, ani a tun b'a fɛ ka nɔɔrɔ min lase a ka siya ma, o y'a kɛ u ka gɔfɛrɛnɛrɛ ni sarakalasebaa kuntigi ye, katuguni a ye o kow bɛɛ kɛ, ani tilennenya ni dannaya min tun bɛ a ka siya la, ani o de kosɔn a tun b'a ɲini cogo bɛɛ la k'a ka mɔgɔw kɔrɔta. 1 Makabew 14:35